

ДОВКОЛА ПІВНІЧНОЇ ТРАГЕДІЇ.

Американська капіталістична преса про трагедію на далекій півночі і рятувальну акцію більшовиків.

Наші читачі знають вже доволі докладно про ту трагедію, що сталася на далекій півночі з дирижаблем "Італія". Цей дирижабль під командуванням фашістського генерала Нобіле розбився ще 25. травня ц.р. Частина людей, а між ними були й визначні вчені, залишилися...

ЛЕДОКОЛ "КРАСІН" КОЛО ПІВНІЧНОГО БІГУНА.

На чену малюнок вгорі зліва радянський ледокол "Красін", а справа літак Чухновського на посадці "Красина". Внизу зліва направо: командант ледокола Етге, голова експедиції проф. Самойлович, представник Осовіахіму і летун Чухновський.

Цілий світ стогонить за героїзмом радянської експедиції, головно її летунів, які вирятували частину італійської експедиції Нобіле. Дивується цілий світ, що більшовики з таким завзяттям рятують фашистів.

"За мною можете прийти пізніше" — так звучала його відповідь. Два сміливі радянські пароплави пробивалися крізь лід Півночі в поспішній небезпечній від арктичних течій позирного моря. Як один, вся радянська залоза пароплавів, стояла на своїх добровільних постах, продовжуючи роботу допомоги людським істотам, охопленим глибоким несчастям. І вони перемогли!

Ось це картина однієї з найбільш драматичних подій світової війни. Хіба-ж нам не казали незлічимо рази, що більшовики — це люди зовсім неперітні людському суспільству? Хіба не казали нам, що радянський уряд жорстоко і безсередньо займається убивствами та зрадинством?

Тепер, коли Радянський Союз доклав, що він готовий допомогти цілому світові в ім'я гуманності, цілий світ повинен негайно висловити йому свою повагу і визнання. Признання це може бути висловлене безпосередньо Бабушкін, Чухновському і їхнім землякам-героям. Однак це признання повинно бути висловлене і тим великим народам, яких представляють вони. Це признання може бути зроблене лише шляхом визнання радянського уряду і прийняття його в сімю націй.

Цілий світ, а в це включаємо й Заучені Держави Америки, повинен гордитися відновленням дипломатичних і торговельних зв'язків з наміями, що дали світові самовідрачних героїв, які ризикували своїм життям в боротьбі з небезпеками Півночі...

В тій же газеті, в статті "Трагедія зближає цілий світ", Еміль Говро між іншим пише: "Довідуюся, що жителі Півночі Радянського Союзу, вважали незвичайне героїство просто частиною свого життя..."

БІЛЬШОВИК РЯТУЄ ФАШИСТА.

Ньюйорська буржуазна газета "World" вмістила такий малюнок з приводу рятування радянськими моряками італійської експедиції Нобіле коло північного бігуна.

денної праці. Мовчазні, зовнішньо мрячі, але великодушні люди, відомі своєю сміливістю перед обличчям плавучих ледів. Прикладом їхньої праці є робота ледокола "Красина", що рятував нещасних Італійців.

Хто такий капітан "Красина", того героїського пароплава? Його ймя навіть не згадується в телеграмах. Може він самий не старався бути відомим, бо знає тільки одне: треба рятувати жертв морозних пустель. Хіба немає в Радянському Союзі духа товарищескості і кооперації, якого ми досі не розуміємо?..."

Газета "Нью Йорк Таймс" повсюди героїстично радянських матросів і літунів окрему передовицю, в якій між іншим, пише:

"Яким хором вчливість зустріє цілий широкий світ вістку про те, що мотуни грудь рятувального пароплава Радянського Союзу пробилася крізь лід на час і врятувала ще й інших учасників експедиції Нобіле від "тиєї білої смерті" і виволокла їх від арктичного льоду? Поведення літунів Чухновського і його людей, які після свого повідомлення про віднайдення трьох людських трупів на широкому просторі білого льоду і після повідомлення нещасних про близький рятунок, самі потерпіли катастрофу, являються ще одним прикладом хвилюючого героїства і дійсної самовідраченості."

"Не турбуйтеся нами — рятуйте інших!" — так звучало їхнє повідомлення про катастрофу. Радянський міністр і народний комісар Красін не міг би бажати кращої слави, як це, що його ім'ям названо пароплав з такою хороброю командою..."

Лише Нью-Йоркська газета "Івнинг Ворлд" своїм передовицьким дадала наголос відповіді радянського літуну Чухновському на пропозицію "Красина" спасти його й товарищів:

"Не турбуйтеся за нас — рятуйте інших!"

Ця газета написала: "Слова ці заслуговують бути безсмертними! На таке ж безсмертя заслуговує й пароплав "Красін" за неперітний ледяний похід до погіршених людей. А герой Чухновський? Дякуючи йому, хіба Радянський Союз, що є його батьківщиною, не заслуговує на те, щоб визнати його членом цивілізованої людської сім'ї?..."

Ще одна газета "Нью Йорк Пост" теж в передовицькій "Драма Півночі", пише між іншим так:

ЯК ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПОГРАБУВАВ СЕЛЯН.

До війни Франція була однією з найбагатших держав. Звичка й уміння ошаджувати гроші були там дуже поширені й рідко хто з французьких селян не мав в банку, чи в ошадній касі хоч трохи ошаджених грошей. Але капіталісти загадали війну, заробили через неї величезні гроші, а селянам вона зіпсувала лани та зруйнувала села, позбавила мільйонів робочих рук та ошаджень, складених центимами протягом багатьох років.

За роки війни випущено стільки паперових грошей, що франк (французька грошова одиниця) зменшився в ціні майже в п'ятеро. Пуанкарє, голова французького уряду, чимало обіцяв, що підійме франк до довоєнної ціни. Багато селян повірили йому й голосували за нього під час останніх виборів до парламенту. Тепер французький уряд оновився остаточно ціну франків: замість довоєнних 20 центів, він тепер коштує 4 центи. За цією ціною банки мінімуватимуть паперові гроші на золоті, й дальшого підвищення вартості паперових грошей уже не буде. Ці заходи Пуанкарє французький парламент недавно більшістю 455 голосів, проти 126, ухвалив. Оже, чотири частини ошаджень французького селянства остаточно загинули після ухвали французького парламенту.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕАТРАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

На складі Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства можна дістати цілий ряд театральних підручників, які, як своїм змістом, так і формою будови драми надаються до всіх робітничо-фармерських сцен. БЕЗРОБІТНИ, драма на 3 дії ... 50 ПЕРЕД БУРЕЮ, драма на 4 дії ... 35 ЮДА, драма на 5 дії ... 75 МИ І ВОНИ, драма на 2 дії ... 35 РОДИНА ШПКАРІВ, драма на 4 дії ... 25 ТЕРНОВІЙ КУЩІ, драма на 3 дії ... 25 ЗРАДНИК, драма на 1 дію ... 25 МАНІРНИК, драма на 4 дії ... 25 ГАРВОРОННЯ, драма на 4 дії ... 25 ГАРДАМАКІ, поема-песа на 3 дії ... 25 ДВА СВІТИ, драма на 4 дії ... 25 НЕЖДАНІЙ ПІСТЬ, др. на 1 дію ... 10

Після найновішого видання: СКУПАР, комедія на 5 дії ... 25 НАРИМТ, комедія на 4 дії ... 25 НА ПЕРЕЛАЗІ, комедія на 3 дії ... 25 ЧИЯ ДИТИНА, комедія на 3 дії ... 25 РЕДАКТОР ФАРМЕРА, ком. на 3 дії ... 25 КРИК ЗЕМЛІ, драма на 5 дії ... 25 Друкуються: ТАРАС БУЛЬБА, драма на 4 дії ... 25 ЗА ОДНУ НІЧ, драма на 3 дії ... 25

ПРОВІНСІОНАЛЬНИЙ ЗІЗД ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ДІМ В ОНТЕРІО Й КВЕБЕК.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ ТУРФДІМ, ЖІНСЕКЦІЙ І СЕКЦІЙ МОЛОДІ В ОНТЕРІО І КВЕБЕК.

Дорогі Товариші й Товаришки! Провісний Виконавчий Комітет Товариства Українськнх Робітничо-Фармерськнх Дім в Торонто, Онт., повідомляє цим всім відділам ТУРФДім, Жінсекції і Секції Молоді та загал членства наших організацій провінцій Онтеріо і Квебеку, що Провісний Зізід ТУРФДім відбудеться в днях 6. 7. і 8. вересня 1928 року в салі Українського Робітничого Дому в Торонто під числом 300 — 302 Bathurst St.

ПРОГРАМА ЗІЗІДУ.

- 1. Відкриття Зізиду.
2. Вибір верифікаційної комісії й провірення уповноважень делегатів.
3. Вибір президія Зізиду.
4. Привіт представника Ц.В.К. ТУРФДім з Вінніпегу.
5. Звіт Провісний Виконавчого Комітету ТУРФДім.
6. Звіти делегатів і делегаток.
7. Доклади перед вибором комісії по питаннях слідуючих: а) Доклад про моральний і матеріальний стан наших організацій в провінціях Онтеріо й Квебек. б) Сповідоклад про стан відділів Жінсекції на сході Канади. в) Сповідоклад про Робітничі Діточі Школи, відділи Секції Молоді та мандолінові оркестри в провінціях Онтеріо й Квебек. г) Доклад про зорганізування робітничого спорту та про поширення його в провінціях Онтеріо й Квебек. д) Доклад про організаційно-освітню працю в відділах, про стан бібліотек і мистецьку працю. е) Доклад про стан нашої преси й друкарні. ж) Доклад про кооперативний рух. з) Доклад про Роб. Дом в Торонто. 8. Організування Окружних Комітетів. 9. Книгарня й музичний склад. 10. Вибір комісії: контрольної, організаційної, освітньої, культурно-мистецької, пресової, матеріально-фінансової, резолюційної і скарг та просьб. 11. Засідання комісії для обговорення всіх пропозицій та пропозицій. 12. Звіти й пропозиції комісії, дискусія над ними і ухвали. 13. Ухвалення резолюцій до Всекр. Зізиду ТУРФДім. 14. Вибір Провісний Виконавчого Комітету і Контрольної Комісії. 15. Закриття Зізиду.

ПРОГРАМУ НАЛЕЖИТЬ ОБГОВОРТИ ПЕРЕД ЗІЗДОМ.

Всі наші товариші й товаришки повинні що програму обговорити на своїх зборах і перед зізідом надіслати до Провісний свої пропозиції щодо найкращого зв'язання і покращення поставлених в програмі справ.

КОНФЕРЕНЦІЯ СХІДНИХ ВІДДІЛІВ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Подаємо також до відома всім відділам і членству Робітничого Запомогового Товариства в провінціях Онтеріо й Квебек, що за згодою Головного Заряду Р.З.Т. в часі зізиду відбудеться конференція представників східних відділів Робітничого Запомогового Товариства для обговорення стану нашої допомогової організації на сході, організаційної й освітньої її діяльності та співпраці з братніми організаціями згідно з ухвалами минулої конвенції. Тому відділи Р.З.Т. повинні взяти активну участь в цих нарадах, а разом з зізідом ТУРФДім.

КОНФЕРЕНЦІЯ СЕКЦІЙ МОЛОДІ.

В неділю, 9. вересня відбудеться конференція Секції Молоді. На цій конференції будуть обговорюватися виключно справи молоді. Тому звизаємо, щоб кожний відділ С.М. вислав делегата або делегатку на цю важну конференцію.

ПРАВО ПРЕДСТАВНИЦТВА.

Відділи ТУРФДім мають право вислати одного делегата на 25 членів, або частину цього членства (коли відділ числить менше чим 25 членів, то все має право вислати одного делегата). Також відділи Жінсекції мають те саме право вислати одну делегатку на 25 членів або від меншого числа членів. Запрошуємо братніх делегатів з інших організацій або де є тільки відділи Р.З.Т., то запрошуємо їх вислати свого братнього делегата. Братні делегати мають право додаточного голосу, можуть брати участь в дискусіях, давати пропозиції, але не мають права голосувати, хіба що в деяких справах таке право буде їм дано рішенням уповноважених делегатів. Кошти подорожж делегатів будуть розпреділені на всі відділи пропорційно до числа членів. За Провісний Комітет ТУРФДім в Торонто, Т. Кобзей, секретар. За Ц.В.К. ТУРФДім, М. Шатувський, секретар.

ДЖЕК ЛОНДОН. ШЛЯХОМ ПОЛЯРНОГО СОНЦЯ

(Продовження.)

Лише одна думка опала мою душу, — вона неначе батожила мене що-милі, вона мене вогнем пекла, і мені здавалося, що й я з глузду зсунувся. До того-ж ми тільки й могли їхати далі, бо не було що їсти. І ми рушили й гадки не мавши про одного чоловіка на світу. Шлях був безлюдний. По два й по три дні подорожували ми, нікого не зустрічаючи. Сніг укривав стежку й знаку не було, щоб хто йшов або їхав сюдою. Що-дня був вітер і випадав сніг, а ми все йшли, бо шукати наш точив голод, слабшали ми з кожним ступнем. Спершу жінка почала падати на дорозі. Потім чоловік. І я мало не падав, ноги мої обважніли й раз-у-раз з спотикався, заточувався. Тієї ночі настав кінець лютого. Я вбив трьох птахів з її револьвера і ми трохи підживились. Але-ж собакам не було чого їсти. І вони заходились гризти шкурятні посторонки. Оже я мусів розганяти їх кинком та вішати посторонки на дерево; і собаки цілу ніч заводили й скакали до того дерева. Та ми не вважали на їх. Ми засинали, мов мертві, а вірши заходились, наче мерці з гробів, і рушали вдовж шляху. Було перше березня й того ранку я впер-

ше помітив слід чоловіка, що за ним гналися вовчята. Ясна година й холод. Сонце анишалося на небі довше, а яскраві марні сонця, як його відбитки, горіли плямами по обох боках. Повітря сядо від морозної куряви. Сніг уже не силце їзди дорогою і я-бачу свіжі сліди — собачі та санок. За ними знати, було сліди людини, і я по слідах бачу, що він не при силі. Пому теж нема що їсти. Вовчята, звичайно, вглядали свій слід і сильно захвилювались. "Швидче!" казали вони. Все вони гукали: "Гайда швидче! Поганяйте, Чарлі!" Але-ж наше "швидче" дуже повільне. Весь час чоловік та жінка падають. Коли-ж хто сідав у санки, то знемагалися собаки й падали. До того-ж було так холодно, що коли-б вони їхали санками, то геть би позамерзали, бо холодна людина швидко замерзає. Коли жінка падала, чоловік підводив її. І коли й вона підводила чоловіка. Далі й далі, і падають вони обоє; не можуть підвестись і я мусу підводити їх, бо вони самі не повстають-б та так би й померли на снігу. Це була дуже важка робота, бо й сам я тяжко втомився, а ще мусів підганяти собак та й ті двоє були надто важкі через їхню безсилість. Оже далі-та далі, — аж упав і я, і тоді не було вже нікого-ж, щоб мене підвести. Я мусів звестись сам. І так весь час я зводився, підводив їх та підганяв собак.

Того вечера я вбив одного птаха й ми були дуже голодні. Але того-ж таки вечера чоловік мовив до мене: "Коли ми вирушимо зватра, Чарлі?" А голос у його був як у привида. "Що-разу ми вирушимо о п'ятій годині", відповів я. "Затра", каже, "ми вирушимо о третій". Я аж засміявся з великої досади і сказав: "Ви-ж мертва людина!" А він відмовив: "Затра вирушаємо о третій". І такі ми вирушили о третій, бо я був їхнім слугою і що вони мені загадували, те я робив. Було ясно та холодно, а вітру не було. Коли розвиднилось, стало далеко видно до вкола. І дуже тихо. Не чути нічого, хіба що биття власного серця, і серед-духої тиші воно вбиває дуже голосно. Ми скидалися на сновиди, що булжали у сні, доки не падали, але-ж були свідомі, що звестись мусимо, і знов янішній стелився перед нами шлях, а серця дужче стукотили. Часом, коли я брів у півсні тим шляхом, мені спадали чудні думки. Нашо живе Сітка Чарлі? — питався я сам у себе. Нашо Сітка Чарлі працює, ходить голодний і мучиться всяєю цією мукою? Щоб заробити сімсот і п'ятдесят доларів на місяць! — склав я відповідь і зрозумів, що їй дура відповіди. Проте вона була вірна. І після того ніколи більше не журився я гримами. Від того дня велика мудрість спала

на мене. Немов блискуче світло сяйнуло мені й я побачив і зрозумів, що не для грошей живе людина на світі, а для щастя, якого людина не може ні віддати, ні купити, чи продати, і що воно дорожче за всі гроші з усього світа. Рано ми добулися останньої ночі того чоловіка, що наганяли. Це були сліди убогого йрстанку, що зостався після голодної та безсилої людини. На снігу валилися клапти від ковдр та простирал, і я догадався, що сталося. Його собаки поїли посторонки, і він поробив нові з своїх власних ковдр. Чоловік та жінка гостро розглядали ці рештки і коли я дивився на їх, мороз йшов мені поза шкуркою наче від холодного вітру. Очі їх, божевільні з утоми та голоду, горіли мов жар у глибоких западинах. Обличчям вони скидалися на трупи померлих з голоду, а лица взились їм чорними плямами, випеченими морозом. "Ведіть далі!" сказав чоловік. Але жінка зайшла кашлем і впала на сніг. Це був той сухий кашель, що нападає людей з опеченими морозом легкими. Вона дуже довго кашляла, а тоді звелася на ноги як мерць з могили. Сльози позамерзли їй на щоках, а груди ходою ходили, — однак вона проказала: "Ведіть далі". (Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді. Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Подиюоче число 5 ц. Замовлення з гримами посилайте на таку адресу: THE YOUTH'S-WORLD Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man. Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

Товариші! Відновляйте передплату одиночної робітничої газети "Укр. Роб. Вісті"!